

К. е. н. Кубецька О. М.

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (Україна)

К. е. н. Остапенко Т. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МЕХАНІЗМ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В економічній системі підприємства виникають численні витрати різних видів діяльності, які для забезпечення реагування на їх зміни підлягають управлінню [1]. Аналіз даних Головного управління статистики у Дніпропетровській області свідчить про те, що близько 25 % підприємств Дніпропетровської області за 2018 рік є збитковими, з них 15,4 % отримали збитки суб'єкти господарювання сільського господарства, мисливства, лісового господарства (на суму 3467611,8 тис.грн.).

Дослідження доводять, що причиною занепаду українських підприємств, в першу чергу, є низький рівень менеджменту, відсутність прогресивних систем управління. Для успішного подолання зазначених вад практики існування підприємств необхідно керувати витратами, які є реагентами зміни окремих факторів бізнесу. Управління витратами на базі контролінгу є актуальним за рахунок надання можливості одержання в майбутньому конкурентних переваг, ефективності використання ресурсів підприємства, поліпшення якості управлінських рішень тощо. Особливо беручи до уваги те, що витрати є основним цінотвірним критерієм. З огляду на це, склалась необхідність у впровадженні системи контролінгу, невідкладним об'єктом якого повинні бути витрати.

Значимість контролінгу не обмежена його застосуванням лише для підприємств. Він має вагоме значення для держави, тому що зорієнтований як комплексна система на подолання відсутності прибутковості, і нарешті, поповнення податкових доходів бюджету. Нівелювання проблеми збитковості, зрештою, може стати одним із чинників макроекономічної нестабільності. Впровадження та розвиток контролінгу витрат дає змогу встановити цілісний

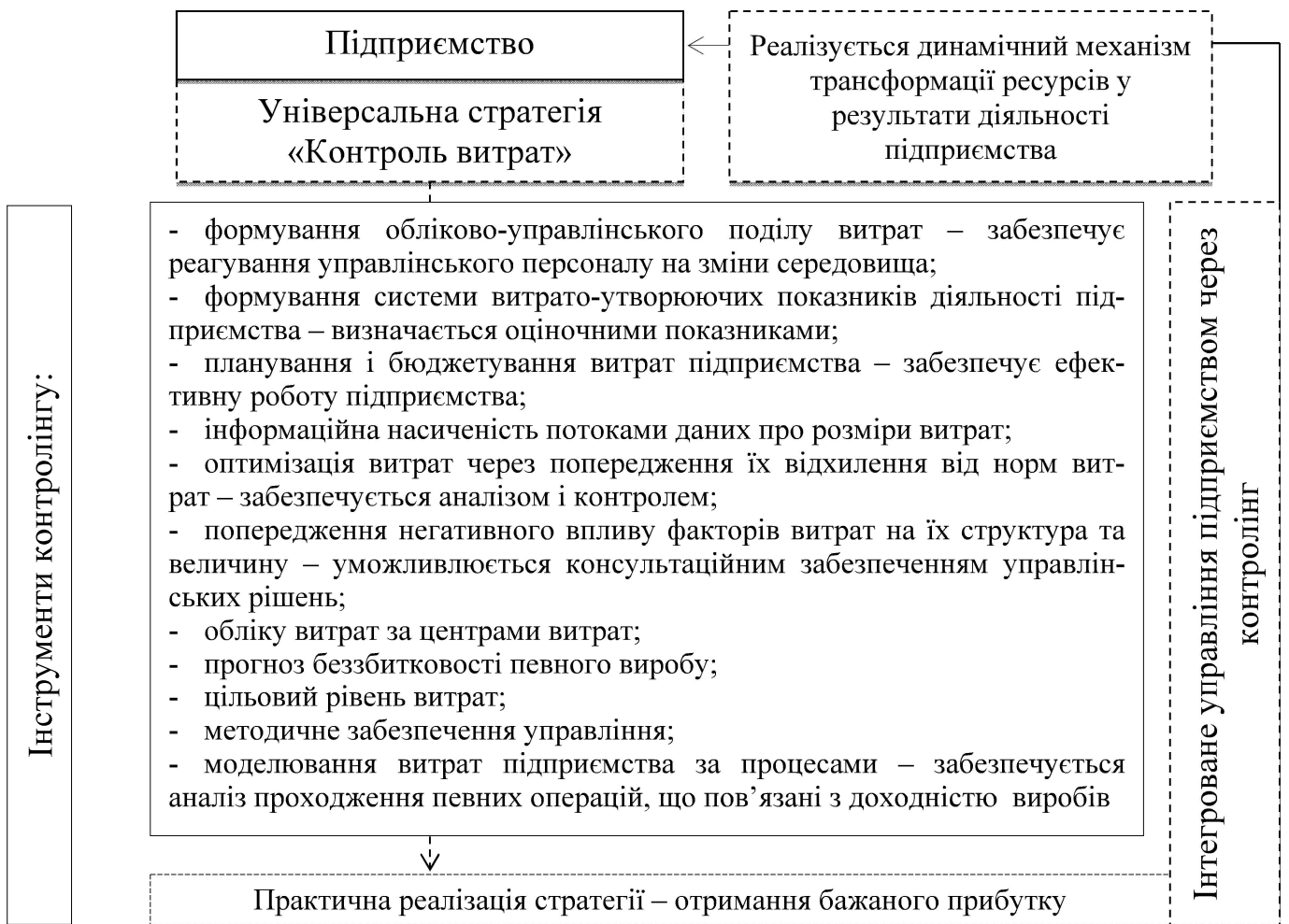
взаємозв'язок між державою та підприємством і, змінюючи їх, домагатися необхідних зрушень у галузевій структурі суспільного виробництва.

Виходить, що для того щоб зрозуміти значимість контролінгу витрат підприємства, необхідне чітке усвідомлення підтримки стійкого фінансово-економічного стану підприємств через одночасне впровадження механізмів контролінгу, серед яких: планування, облік, аналіз, контроль і т.д.

Мінливість факторів бізнесу повинна спонукати керівництво господарюючих суб'єктів на формування стратегії розвитку «контроль витрат», яка орієнтована на тривале і ефективне функціонування в умовах, що постійно змінюються та відкриття можливості закріплення позицій на ринку (входу до числа лідируючих підприємств). Реалізація стратегії «контроль витрат» посилює свою актуальність у зв'язку з чітко окресленою перспективою розвитку підприємства, що, по суті, має гарантуватись безпосередньою ув'язкою контролінгу з існуючими перевагами та проблемами діяльності підприємства.

Сучасні підприємства у своїй роботі повинні використовувати різні управлінські інструменти, які зорієнтовані на забезпечення досягнення стратегічних цілей їх діяльності. З огляду на виняткову важливість єдності стратегії та управління, можна обґрунтовано говорити про контролінг витрат як дієвий інструмент, що орієнтує управлінські заходи на досягнення цілей підприємства (матеріально-технічне забезпечення, забезпеченість грошовими коштами і т.п.). Контролінг повинен бути організований так, щоб охоплювалось формування стратегії, контроль витрат та аналіз фактичного досягнутих цілей. Серед них: прибуток – визначальний критерій розвитку підприємства, як наслідок – раціональне використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, а звідси – і дієва система управління.

На підставі сформованого узагальнення можна зобразити вплив управління витрат на формування прибутку через контролінг, що забезпечується реалізацією його інструментів, а також реалізує механізм трансформації ресурсів у результати діяльності підприємства (рис. 1).

**Рис. 1. Механізм ефективного управління підприємством
(Розроблено автором самостійно)**

Уникнення загрози збитковості, низького рівня прибутковості – завдання сучасності багатьох підприємств різних галузей та організаційно-правових форм господарювання [2], що повинне гарантуватись ефективним управлінням витратами.

Список використаних джерел:

1. Остапенко Т. М. Економічна сутність управління витратами. *Вісник Сумського державного університету. Сер. : Економіка*. 2013. № 2. С. 85-91.
2. Остапенко Т. М. Управлінський облік як інформаційна основа управління витратами підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2013. №3/1. С. 64-67.